

[A. M. Hansen.]

Lærerstanden en meget, meget stor Procentdel, der ønsker at bibeholde Religionsundervisningen. Hvorfor da opstille dette Skræmmebillede? Eller er Ønsket til Stede hos Forældrene? Ingenlunde, og det er til syvende og sidst det, det kommer an paa. Saa længe Forældrene i Danmark ønsker Religionsundervisningen i Skolen, skal de ogsaa have den, og det vil de blive ved med uanset, at Præsten fjernes som født tilsynshavende.

Jeg har opholdt mig lidt længe maaske ved dette Punkt, men det er, fordi det for mig er et afgørende Punkt i hele dette Lovforslag, at Skolens Tilsyn nu kommer til at hvile rent og helt paa den lige og almindelige Valgrets Grund, thi derigennem bliver det Folket selv, der kommer til at bestemme over, hvorledes vor Folkeskole skal være, og det er det eneste naturlige. Det er underligt, at man i 1930 behøver at bruge saa mange Ord for at overbevise den danske Befolkning og det danske Folketing herom, men de to Taler, der er holdt, umiddelbart før jeg fik Ordet, kunde tyde paa, at det er nødvendigt at bruge adskillige Ord endnu.

Jeg skal derefter vende mig til Lovforslagets andet Hovedpunkt, det faglige, pædagogiske Tilsyn. Kravet om et fagligt Tilsyn er jo meget gammelt og har ofte været diskuteret baade i og udenfor denne Sal. Hver Gang Spørgsmaalet er blevet rejst, er Modstanderne mødt frem, ikke med saglige Grunde, thi dem har de ikke haft videre af paa dette Omraade, men med Skræmmebilleder om, at et saadant Tilsyn vilde betyde en ny Hær af Embedsmænd. Nu hørte vi i Dag det ærede Medlem Hr. Vesterager tale om en ny Skare af Embedsmænd. Hvor er Embedsmanden henne i dette Forslag? Jeg kan ikke finde en eneste ud over dem, der i Forvejen er. Men det er en gammel Lektie, den er blevet gentaget her fra dette Sted mange Gange og paa mange Maader. Tænk blot paa, hvilke Udtalelser der kommer frem fra Modstanderne af dette faglige Tilsyn! Jeg tænker f. Eks. paa det ærede Medlem Hr. Pinstrup. Efter hans Mening vilde et fagligt Tilsyn tage Friheden fra Lærerne og indføre Kæphesten — læg Mærke til, at det ikke er Træhesten — og Metoderne. Ja, har det ærede Medlem Hr. Pinstrup sagt ved en anden Lejlighed og paa et andet Sted, med disse Mænds Virksomhed vilde der blæse en tør isnende Vind ind over vor Folkeskole, og mange andre Udtalelser kunde der fremføres, som alle gaar ud paa at gøre Skolekonsulenten, eller hvad Navn han nu til de forskellige Tider har haft, til en Bussemand. Ærede

Medlemmer vil kunne huske, at for en hel Del Aar tilbage var der en meget frygtet Mand her i Danmark, Sylow. Der var et af vore Vittighedsblade, som havde en meget morsom Tegning med Underskriften: Sylow kommer, hvor man saa Folk flygte skrækslagne, naar han holdt sit Indtog i Landsbyen for at holde Forhør. Der er Medlemmer her i dette høje Ting, som ynder at fremstille det faglige Tilsyn som noget i Retning af en saadan frygtelig fremfarende ond Magt, der kommer og vil forstyrre Freden. Jeg tror, man skal se paa dette Forslag ganske nøgternt. Alle disse Skræmmebilleder maa dog vel overfor tænkende Mennesker falde virkningsløse til Jorden, thi ogsaa paa dette Omraade er vi saa heldige, at vi ikke staar og skal famle os frem til noget nyt og ukendt, vi er jo i det heldige Tilfælde, at vi har 10 Aars Erfaring at bygge paa. I 10 Aar har en Ordning omtrent som den, her foreslaaede været praktiseret i de sønderjydske Landsdele, og derved er der i Virkeligheden kun den ene Mening, at Konsulentordningen har virket særdeles tilfredsstillende. Konsulenten er kommet som den vejledende gode Raadgiver, der har virket ansporende og dygtiggørende paa den unge og har virket forstaaende overfor den ældre, prøvede Lærer. Jeg tror, at man uden Overdrivelse kan sige, at uden Skolekonsulentens Medvirken, vilde det sønderjydske Skolevæsen ikke i Dag have indtaget den smukke Stilling, som det nu indtager. Der er Erfaringen. Derfor er det jo ikke noget nyt og uprøvet, man kommer med, derfor var det heller ikke tilfældigt, at samtlige sønderjydske delegerede paa Danmarks Lærerforenings i Sommer afholdte Repræsentantskabsmøde var enige om at anbefale Skolekonsulenten i det øvrige Land. Om Skolekonsulentens Virksomhed, der af Modstanderne fremstilles som noget farligt, har en sønderjydsk Lærer for nogen Tid siden skrevet i „Folkeskolen“, og jeg vil gerne med den højtærede Formands Tilladelse citere nogle ganske enkelte Linier deraf. Han siger:

„Vi har i Sønderjylland faaet Amtskolekonsulenter, hvis Dør staar aaben for enhver af Skolens Mænd og Kvinder, der søger Oplysning om Forholdene eller Vejledning i vanskelige Spørgsmaal, Mænd, der føler sig som Arbejdere blandt Arbejdere i Aandens Værksted, Mænd, som ikke vil kommandere, men som vil tjene Skolen sammen med de andre. Denne Form for Tilsyn synes os herved at være et Skridt fremad mod Maalet.“

Med hvilken Begrundelse skulde man nu